तस्यैश्वर्य्यञ्च राज्यञ्च अशीत्यायुर्भवेद् ध्रुवम्। कनिष्ठा तर्जनीं यावत् रेखा भवति चाक्षता। विंशत्यब्दाधिकशतं नरा जीवन्त्यनामयाः। कनिष्ठामध्यमां यावत् रेखा भवति चाक्षता। शताब्दं वाथ वाशीतिर्नरो जीवेन्न संशयः। कनिष्ठानामिकायाञ्चेत् रेखा भवति चाक्षता। विंशत्यब्दाधिकं शतं नरा जीवन्त्यनामयाः। कनिष्ठानामिकायाञ्चेत् रेखा भवति चाक्षता। षष्टिपञ्चाशदब्दं वा नरा जीवन्त्यसंशयम्। रेखया भिद्यते रेखा स्वल्पायुश्च भवेन्नरः। कनिष्ठायां स्थिता रेखा संख्या यावतिका स्मृता। तावती पुरुषाणान्तु नारी भवति निश्चितम्। करमध्यगता रेखा ध्रुवा ऊर्द्ध्वं भवेद् यदि। नृपो वा नृपतुल्यो वा चिरं ख्यातोऽर्थवान् भवेत्। मत्स्यपुच्छप्रकीर्णेन विद्यावित्तसमन्वितः। पितामहस्य वा किञ्चित् धनञ्च लभते ध्रुवम्। मध्यमायां यदि यवा दृश्यन्तेऽत्यन्तशोभनाः। तदान्यसञ्चितं वित्तं प्राप्नोत्यङ्गुष्ठके यवे। यस्याऽथ चक्रमङ्गुष्ठे यवादूर्द्ध्वञ्च दृश्यते। तदा वै पामरादीनामर्ज्जितं धनमाप्नुयात्। तर्जन्यामथ चक्रञ्च मित्रद्वारा धनं भवेत्। तेनैव विपरीतन्तु व्ययो भवति निश्चितम्। अनामायां भवेत् चक्रं सर्वद्वारा भवेद्धनम्। तेनैव विपरीतन्तु व्ययो भवति निश्चितम्। कनिष्ठायां भवेच्चक्रं वाणिज्येन धनं भवेत्। तेनैव विपरीतन्तु व्ययो भवति निश्चितम्। ललाटे दृश्यते यस्य चक्ररेखाचतुष्टयम्। अशीत्यायुः समाप्नोति पञ्च रेखाः शतं समाः। यस्योन्नतं ललाटञ्च ताम्रवर्णञ्च दृश्यते। रेखाहीनश्च कक्षश्च स चोन्मत्तो महीं भ्रमेत्। यस्य जिह्वा भवेद्दीर्घा नासाग्रं लेढि सर्वदा। भोगी भवति निर्विस्त्र पृथ्वीं भ्रमति सर्वदा। दन्ताश्च विरला यस्य नीचवन्नीचकर्मकृत्। प्रगल्भो दन्तुरः सत्यं वेदान्तपारगो भवेत्"। प्राकारान्तरम्। "दन्ताश्च विरला यस्य गण्डे कूपोऽपि जायते। परस्त्री रमणो नित्यं परवित्तेन वित्तवान्। दीर्घलिङ्गे च सौभाग्यं सूक्ष्मलिङ्गे नृपो भवेत्। वक्रस्य कठिनैर्लिङ्गैः प्रमाणान्निर्गतः सदा। रमते च सदा दास्यां निर्धनो भवति ध्रुवम्। कृशलिङ्गेन सूक्ष्मेण रक्तवर्णेन भूपतिः। बहुस्त्रीरमणो नित्यं नारीणां वल्लभो भवेत्। कृशलिङ्गेन रक्तेन लभते चोत्तमाङ्गनाम्। राज्यं सुखञ्च दिव्याङ्ग्याः कन्यकायाः पतिर्भवेत्। यस्य पादतले पद्मं चक्रं वाप्यथ तोरणम्। अङ्कुशं कुलिशं वापि स राजा भवति ध्रुवम्। कृशनिर्लोमशा ये स्युः केकराक्षाः कुचेलकाः। कातरा व्यालजिह्वाश्च ते दरिद्रा न संशयः। कपिला मलिनाङ्गाश्च ह्रस्वाश्चैव बृहन्नखाः। कृशातिदीर्घा मनुजास्ते दरिद्रा न संशयः। चिबुके श्मश्रुशून्या ये निर्लोमहृदयाश्च ये। ते धूर्त्ता नैव सन्देहः समुद्रवचनं यथा। सूचीमुखाः भग्नपृष्ठाः कृष्णदन्ताः कुचेलकाः। वक्रनासा वज्रनासास्ते नरा दुष्टमानसाः। दयालवश्च दातारो रूपवन्तो जितेन्द्रियाः। परोपकारिणश्चैव तेऽपूर्वा मानवाः स्मृताः"।

पूर्ण त्रि॰ पूर—क्त नि॰। १पूरिते २सकले ३समग्रे च ज्योतिषोक्तासु उभयपक्षयोः ४पञ्चमीदशमीपञ्चदशीतिथिषु च स्त्री मेदि॰। ५आप्तकामे पु॰ स्वेच्छावद्भिन्ने (अपेक्षाशून्ये) गदाधरः। वृ॰सं॰८८अ॰ उक्ते पक्षिभेदानां ६स्वरभेदे पु॰ तत्र दृश्यम् ७नागभेदे पु॰ भा॰ आ॰५७ अ॰। ८प्राधेये देवगन्धर्वभेदे पु॰ ६५ अ॰। ९उदके न॰ निघण्टुः।

पूर्णक पुंस्त्री॰ पूर्ण+संज्ञायां कन्। स्वर्णचूड़खगे मेदि॰। स्त्रियां जातित्वात् ङीष्। स्वार्थे क। पूर्णशब्दार्थे स्त्रियां टाप् अत इत्त्वम्।

पूर्णककुद् पु॰ पूर्णं ककुदमस्य अवस्थायाम् अन्त्यलोपः समा॰। तारुण्यावस्थे वृषे। अनवस्थायां तु नान्त्यलोपः।

पूर्णकाकद त्रि॰ पूर्णं काकुदं तालु अस्य न अन्त्यलोपः समा॰। पूर्णतालुकमात्रे।

पूर्णकाम पु॰पूर्णः कामोऽस्य। आप्तेच्छौ परमेश्वरे मार्क॰३३अ॰

पूर्णकू(कु)ट पुंस्त्री पक्षिभेदे "भषकूटपरिकरवकचरायिकाः पूर्णकूटसंज्ञाः स्युः" वृ॰ सं॰ ८८ अ॰। तत्रैव २५श्लोके ह्रस्वमध्यतया पठितः तत्रार्थे।

पूर्णकुम्भः पु॰ जलादिभिः पूर्णः कुम्भः। १जलादिभिः पूरिते घटे अमरः। २दानवभेदे पु॰ हरिवं॰२४२ अ॰।

पूर्णकोशा ओषधिभेदे वृ॰स॰ ४८ अ॰।

पूर्णकोष्ठा स्त्री पूर्णं कोष्ठं यस्याः। नागरमुस्तायाम् राजनि॰

पूर्णपर्वेन्दु स्त्री पूर्णः पर्वणि इन्दुः पर्वेन्दुः यत्र। पौर्णमास्यां "द्वे द्वे चित्रादिताराणां पूर्णपर्वेन्दुसङ्गते" सङ्कर्षणकाण्डम्। "पूर्णपर्वेन्दुसङ्गते पौर्णमासीयुते" मल॰त॰ रघुनन्दनः।

पूर्णपात्र न॰ नित्यक॰। वद्धापके वस्तुपूर्णे १पात्रे मेदि॰। "हर्षादुत्सवकाले यदलङ्कारांशुकादिकम्। आकृष्य गृह्यते पूर्णपात्रं पूर्णकञ्च तत्" जटाधरोक्ते २पुत्रजन्मोत्सवादिषु दासैः स्वामिनोऽङ्गात् वस्त्रादेर्ग्रहणे। होमान्ते ब्रह्मणे देये दक्षिणारूपे ३द्रव्यभेदे "होमान्ते पूर्णपात्रं दक्षिणां